

AFGØRELSE

(Elforsyning)

energi
KLAGENÆVNET

Frederiksborggade 15

1360 København K

Tlf 33 95 57 85

Fax 33 95 57 99

www.ekn.dk

ekn@ekn.dk

KLAGE FRA	Elforsyningen Sydvestsyssel m.fl. over
AFGØRELSE FRA	Energitilsynet af 1. juli 2003
OM	prisfastsættelse af abonnementsbetaling for vindmøller

31. marts 2004

J.nr.: 11-171

Eksp.nr.: 14937

DST

NÆVNETS	Nævnensformand, professor, cand.jur. Christen Boye
SAMMEN-	Jacobsen
SÆTNING	Professor, dr.jur. Jens Fejø
I SAGEN	Professor, dr.scient.adm. Ole Jess Olsen
	Direktør, cand.polyt. Poul Sachmann
	Lektor, cand.jur. & Ph.D. Bent Ole Gram Mortensen

Sagen er indbragt for Energiklagenævnet ved brev af 22. juli 2003 fra ELFOR, hvorved der på vegne af Elforsyningen Sydvestsyssel klages over Energitilsynets afgørelse af 1. juli 2003 om prisfastsættelse af abonnementsbetaling for en vindmølle tilhørende Voerså Vindmøllelaug, Asaa. Energitilsynet fandt i sin afgørelse af 1. juli 2003 bl.a. at vindmøllebekendtgørelsens § 9, stk. 3, sammenholdt med elforsyningslovens § 68 udtømmende fastsætter, hvilke omkostninger vindmøllejerne skal afholde ved at være tilsluttet elnettet.

Ved e-mail af 29. juli 2003 oplyste ELFOR til Energiklagenævnet, at Energitilsynet den 1. juli 2003 havde afgjort flere identiske sager som den af ELFOR for Energiklagenævnet indbragte sag, og at ELFOR havde orienteret de implicerede netvirksomheder om ELFORs klage for nævnet, således at netvirksomhederne eventuelt kunne tilslutte sig klagen fra ELFOR.

Efterfølgende har Energiklagenævnet modtaget følgende klager over afgørelser fra Energitilsynet af 1. juli 2003 vedrørende abonnementsbetaling for vindmøller

- fra Galten Elværk Net A/S vedrørende vindmølle tilhørende Lille Herskind Vindmøllelaug I/S, Galten, Energiklagenævnets j.nr. 11-172
- fra Thy Mors Energi A/S på vegne af Nordthy Net A/S vedrørende vindmølle tilhørende Esben Mortensen, Thisted som repræsenteret af Danmarks Vindmølleforening, Energiklagenævnets j.nr. 11-174

- fra TRE-FOR Elnet A/S vedrørende vindmølle tilhørende Trelde Vindmøllelaug I/S, Fredericia, Energiklagenævnets j.nr. 11-175.

Da Galten Elværk Net A/S, Thy Mors Energi A/S og TRE-FOR Elnet A/S alle henviser til den af ELFOR indgivne klage og de heri fremsatte anbringender, har Energiklagenævnet fundet en samlet behandling af klagerne for nævnet hensigtsmæssig. Energitilsynet samt de implicerede vindmølleejere, herunder Danmarks Vindmølleforening som partsrepræsentant, har alle fået forelagt ELFORs klage af 22. juli 2003 med henblik på eventuelle bemærkninger til klagen.

ELFOR anmodede i sin klage af 22. juli 2003 om at klagen blev tillagt opsættende virkning for nævnet under henvisning til, at Energitilsynets afgørelse havde betydelige administrative og økonomiske konsekvenser for netvirksomhederne såvel ved fremtidig abonnementsopkrævning som ved omberegning af hidtidige opkrævninger. Endvidere har ELFOR og Danmarks Vindmølleforening anmodet om en fremskyndet behandling af sagen for nævnet med henvisning til sagens principielle betydning for en lang række netselskaber og til at sagen forud for behandlingen i nævnet har kørt i en længere årrække.

31. marts 2004

J.nr.: 11-171

Eksp.nr.: 14937

DST

Side 2 af 14

Energiklagenævnet meddelte ved brev af 9. september 2003 efter forudgående høring af bl.a. Energitilsynet, at nævnet ikke fandt grundlag for at imødekomme anmodningen om at tillægge klagen fra ELFOR opsættende virkning. Energiklagenævnet henviste til, at der efter fast praksis især lægges vægt på om formålet med klagen måtte antages at ville forspildes, dersom klagen ikke blev tillagt opsættende virkning. Nævnet savnede grundlag for at antage at dette var tilfældet i nærværende sag. Den 7. november 2003 meddelte Energiklagenævnet ELFOR og Danmarks Vindmølleforening, at nævnet ville søge at fremskynde sagerne mest muligt.

Energitilsynets afgørelse

Fra Energitilsynets afgørelse af 1. juli 2003 citeres følgende:

”Energitilsynet har den 30. juni 2003 truffet en principiel afgørelse angående den betaling – benævnt abonnement – som netselskaberne opkræver hos vindmøllejerne til dækning af netvirksomhedens omkostninger, ved at vindmøller er tilsluttet elnettet.
[.....]

Energitilsynet vedtog med henvisning til § 9, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 187 af 16. marts 2001 om nettilslutning af vindmøller og prisafregning for vindmølleproduceret elektricitet m.v. (fra 20. maj 2003 § 8, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 331 af 8. maj 2003) sammenholdt med elforsyningslovens § 9, stk. 2, og § 68, stk. 1, at meddele berørte klager, netvirksomheder, Danmarks Vindmølleforening og ELFOR,

at vindmøllebekendtgørelsens § 9, stk. 3, sammenholdt med elforsyningslovens § 68 udtømmende

fastsætter, hvilke omkostninger vindmøllejerne skal afholde ved at være tilsluttet elnettet.

at i vindmøllejernes abonnementsbetaling til netvirksomhederne kan efter vindmøllebekendtgørelsen derfor alene indregnes faktiske omkostninger til vedligeholdelse af netvirksomhedens afregningsmåler, omkostninger til aflæsning af måler og afregning af elektricitet samt netvirksomhedens faktiske omkostninger i forbindelse med kalibrering og udskiftning af måler.

at i netvirksomhedens faktiske omkostninger som foran nævnt kan endvidere indregnes et beløb, der modsvarer aflønning for det timeforbrug, der er direkte forbundet med måleopgaven.

at netvirksomhedens øvrige omkostninger relateret til, at vindmøller er tilsluttet elnettet, skal afholdes af elforbrugerne over netselskabets tariffer, jf. elforsyningslovens § 9, stk. 2.

at alle tvister om betaling af abonnementsbetaling forud for vindmøllebekendtgørelsens ikrafttræden den 1. april 2001 må løses af de berørte parter selv, herunder eventuelt indbringes for domstolene.

31. marts 2004

J.nr.: 11-171

Eksp.nr.: 14937

DST

Side 3 af 14

Energitilsynet har i forbindelse med sagen for nævnet henvist til et beslutningsnotat af 30. juni 2003, hvorfra citeres:

”Netselskaberne opkræver betaling – benævnt abonnement – hos vindmøllejerne til dækning af netvirksomhedernes omkostninger, ved at vindmøller er tilsluttet elnettet.

[.....]

Forud for vindmøllebekendtgørelsens ikrafttræden har der været uklarhed om kompetencen til at træffe afgørelser i abonnements-sagerne.

Den grundlæggende tvist i sagerne er, at abonnementsbetalingen er steget markant inden for et kort åremål. Den årlige abonnementsafgift blev i 1984 aftalt til 400 kr. pr. vindmølle uanset møllestørrelse. Fra 1997 forhøjedes abonnementsafgiften hos en række elselskaber pludseligt til 9.000 kr. for en større mølle. Nordfyns Elforsyning forhøjede endda abonnementsafgiften til 12.500 for siden at sænke den til 9.000 kr. I omkostningsberegningen indgår både direkte omkostninger til måling og beløb til dækning af netvirksomhedernes generelle administrationsomkostninger ved at vindmøller er tilsluttet elnettet.

Stigningerne var en følge af ELFORS udmelding om abonnementsbetaling for vindmøller pr. 1. juli 1997 efterfulgt af ”Vejled-

ning vedrørende abonnementsbetaling for vindmøller”, som foreningen udsendte i slutningen af 1997. Heri angav ELFOR vejledende abonnementsbetalinger gradueret efter vindmøllernes produktionsvolumen og det årlige antal aflæsninger og prisafregninger. I ELFORs omkostningsberegning indgår dels direkte omkostninger til måling, dels beløb til dækning af netvirksomhedernes generelle administrationsomkostninger ved at vindmøller er tilsluttet elnettet.

Elfor har ikke ændret taksterne siden 1998. Energitilsynet har i øvrigt ikke på noget tidspunkt taget stilling til ELFORs vejledning, hvilket er præciseret overfor ELFOR.

[.....]

Med Folketingets vedtagelse af lov nr. 328 af 14. maj 1992 om ændring af lov om udnyttelse af vedvarende energikilder m.v. og lov om elforsyning, der trådte i kraft den 1. november 1992, blev de hidtidige aftalte afregningsforhold for private vindmøller lovreguleret, men spørgsmålet om betaling af abonnement viste sig at være ureguleret.

Danmarks Vindmølleforening indbragte den 13. januar 1997 de varslede forhøjelser af abonnementsbetalingen for det daværende Elprisudvalg.

Den 22. december 1997 tilkendegav Justitsministeriet, at hverken Elprisudvalget eller Energistyrelsen havde kompetence til at afgøre abonnementsspørgsmålet.

Spørgsmålet om betaling af abonnement blev herefter rejst politisk, men først med vindmøllebekendtgørelsens ikrafttræden den 1. april 2001 kom der regler om vindmølleabonnement til netvirksomhederne. I vindmøllebekendtgørelsens § 9, stk. 3, hedder det: ”Omkostninger til vedligeholdelse af netvirksomhedens afregningsmåler, til aflæsning af måler og afregning af elektricitet påhviler vindmølleejeren. Det samme gælder faktiske omkostninger i forbindelse med kalibrering og udskiftning af måler.”

Ifølge Danmarks Vindmølleforening er foreningen og ELFOR enig om opgørelsen af omkostninger ved måling og afregning. Parterne er derimod uenige om opgørelsen af de generelle omkostninger. (.....)

Gennemgående synspunkter i de indbragte sager er, at netvirksomhederne i abonnementsbetalingen indregner omkostninger vedrørende indberetning til Energistyrelsens Vindmøllestamregister, indberetning til Told & Skat, deltagelse i kurser, seminarer og temadage, sagsbehandling af nye love vedrørende vindmøller, it-udgifter, m.m.

31. marts 2004

J.nr.: 11-171

Eksp.nr.: 14937

DST

Side 4 af 14

ELFOR har givet udtryk for, at foreningen ønsker en afklaring af, om de generelle omkostninger skal betragtes som en PSO-omkostning omfattet af elforsyningslovens § 9, stk. 1, således at de generelle omkostninger kan fordeles blandt alle elforbrugere i det sammenhængende elforsyningsnet. ELFOR har haft en forventning om, at økonomi- og erhvervsministeren ville udstede regler med hjemmel i elforsyningslovens § 68, stk. 1, dvs. regler om omkostningsfordeling, der er mere omfattende end vindmøllebekendtgørelsens regler om betaling af måleomkostninger i dennes § 9, stk. 3.

Økonomi- og erhvervsministeren har imidlertid ikke udmøntet bemyndigelsen i elforsyningslovens § 68, stk. 1, til at bestemme, at de generelle omkostninger, ved at vindmøller er tilsluttet elnettet, skal betragtes som PSO-omkostninger. Konsekvensen heraf er, at de generelle omkostninger skal dækkes efter bestemmelserne i elforsyningslovens § 9, stk. 2. Det hedder heri: "De kollektive elforsyningsvirksomheders øvrige omkostninger påhviler de brugere, der modtager virksomhedens ydelser og opkræves gennem den enkelte virksomheds tariffer.

[.....]

Netvirksomhedernes generelle omkostninger forbundet med at vindmøller er tilsluttet elnettet, kan ikke spredes ud som PSO-omkostninger [der skal afholdes af] alle elforbrugere, fordi økonomi- og erhvervsministeren ikke har udnyttet bemyndigelsen hertil i elforsyningslovens § 68, stk. 1.

Netvirksomhedens generelle omkostninger eller omkostninger i øvrigt ved, at vindmøller er tilsluttet elnettet, udover hvad der måtte fremgå af vindmøllebekendtgørelsens § 9, stk. 3, om måling, må efter Energitilsynets opfattelse derfor betales af elforbrugere over netselskabets tariffer. Dette følger af elforsyningslovens § 9, stk. 2.

Netvirksomhederne kan således alene til vindmøllejerne viderefaktuere omkostninger forbundet med de i vindmøllebekendtgørelsens § 9, stk. 3, nævnte målinger. Dette indebærer, at de primære elementer i abonnementsbetalingen vil være afskrivning på netselskabets måler, en årlig forrentning og omkostninger til drift og vedligeholdelse af måleren. Hertil kommer omkostninger i forbindelse med aflæsninger og fakturaafregning.

ELFOR henviser i sit høringssvar til elforsyningslovens § 73, hvorefter de kollektive virksomheders prisfastsættelse af deres ydelser efter elforsyningslovens §§ 69 – 72 skal ske efter rimelige,

31. marts 2004

J.nr.: 11-171

Eksp.nr.: 14937

DST

Side 5 af 14

objektive og ikke-diskriminerende kriterier i forhold til, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til.

Vindmøllejerne er brugere af elnettet. Efter ELFORs opfattelse skal disse derfor betale for køb af netydelser. Med denne præmis in mente vil vindmøllejerne derfor skulle betale for netselskabernes generelle omkostninger, ved at vindmøller er tilsluttet elnettet.

Energitilsynet er ikke her enig i ELFORs fortolkning af elforsyningsloven. Med bestemmelsen i vindmøllebekendtgørelsens § 9, stk. 3, der har hjemmel i elforsyningslovens § 68, stk. 1, er der endeligt gjort op med omkostningsfordelingen, ved at vindmøller er tilsluttet elnettet, og de generelle prisbestemmelser i elforsyningslovens §§ 69 – 72 er ikke relevante ved afgørelsen af spørgsmålet om betaling af abonnement.

31. marts 2004

J.nr.: 11-171

Eksp.nr.: 14937

DST

Side 6 af 14

Bestemmelserne i elforsyningslovens § 68, stk. 1, angår alene vindmøller. Energitilsynets beslutning efter indstillingen har derfor ingen konsekvenser for netselskabernes tarifiering af omkostningerne, ved at decentrale kraftvarmeproducenter er tilsluttet elnettet. Der vil således fremover bestå forskellige abonnementsordninger for henholdsvis vindmøller og decentrale kraftvarmeverker.

[.....]

Sammenfattende er det Energitilsynets opfattelse, at det ikke vil være lovligt efter elforsyningsloven at videreføre de almindelige generelle omkostninger til vindmøllejerne. Det er bestemmelserne i vindmøllebekendtgørelsens § 9, stk. 3, sammenholdt med elforsyningslovens § 68, der udtømmende fastlægger, hvilke omkostninger vindmøllejerne selv skal betale, ved at vindmøller er tilsluttet elnettet.

Det kan derfor ikke tillades netvirksomhederne at overvælte de her omtalte generelle omkostninger på vindmøllejerne. Efter Energitilsynets opfattelse vil dette være en omgåelse af elforsyningslovens intentioner og bestemmelser.

[.....]”

Klagen

Fra ELFORs klage af 22. juli 2003 citeres følgende:

”[.....]

ELFOR påklager afgørelsen, idet det gøres gældende:

1. Netvirksomhedernes generelle omkostninger relateret til, at vindmøller er tilsluttet nettet, er omfattet af elforsyningslovens § 9, stk. 2, idet omkostningerne er en følge af forpligtelser, der er pålagt netvirksomhederne i medfør af

elforsyningsloven med hjemmel i andre bestemmelser end de i elforsyningsloven § 9, stk. 1, nr. 2, opregnede.

2. Netvirksomhedernes omkostninger omfattet af elforsyningslovens § 9, stk. 2, påhviler de brugere, der modtager virksomhedens ydelser. Elforsyningslovens § 9, stk. 2, begrænser ikke kredsen af "brugere" til elforbrugerne, hvorfor "brugere" må forstås bredt, herunder også vindmølleejere, der får transporteret el via nettet.
3. Netvirksomhederne er forpligtet til at iagttage elforsyningslovens kapitel 10 ved fastsættelse af priser og betingelser for salg af ydelser, hvis finansiering er omfattet af elforsyningslovens § 9, stk. 2.
4. Der er ikke hjemmel i elforsyningsloven for ministeren til at undtage pris- og vilkårsfastsættelse fra anvendelse af elforsyningslovens kapitel 10 ved opkrævning af omkostninger i medfør af elforsyningslovens § 9, stk. 2. Vindmøllebekendtgørelsen kan således ikke fortolkes i strid med elforsyningslovens kapitel 10.

Subsidiært og såfremt Energiklagenævnet finder, at nogle eller samtlige af de pligter, der fører til netvirksomhedernes generelle omkostninger ved vindmøllers tilslutning til nettet, er pålagt netvirksomhederne i medfør af elforsyningslovens § 22, stk. 1, nr. 3-5, § 67 eller § 68, gøres det gældende at:

5. Sådanne generelle omkostninger vil være PSO-omkostninger omfattet af elforsyningslovens § 9, stk. 1, nr. 2, i det omfang økonomi- og erhvervsministeren ikke ved vindmøllebekendtgørelsen pålægger de enkelte vindmølleejere selv at afholde disse omkostninger. Dette uanset om ministeren i bekendtgørelsen eller på anden vis udtrykkeligt tager stilling til sådanne omkostninger eller ej, jf. elforsyningslovens § 9, stk. 1, nr. 2. Ministeren kan tage stilling til omkostningsfordelingen mellem netvirksomheder og vindmølleejere, jf. elforsyningslovens § 68, men ikke "flytte" en omkostning påhvilende netvirksomhederne fra elforsyningslovens § 9, stk. 1, nr. 2 til § 9, stk. 2.

Til støtte for de anførte påstande argumenteres som følger:

1. Omkostningsfordeling i medfør af elforsyningsloven
[.....]

Økonomi- og erhvervsministeren har ved § 8, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 331 af 8. maj 2003 (Vindmøllebekendtgørelsen) bestemt, at en række omkostninger påhviler vindmølleejeren. De pligter, der påhviler netvirksomhederne, som herved finansieres, medfører altså ingen omkostninger for netvirksomhederne.

31. marts 2004

J.nr.: 11-171

Eksp.nr.: 14937

DST

Side 7 af 14

De andre pligter, som påhviler netvirksomhederne i relation til vindmøllers tilslutning til nettet, medfører imidlertid omkostninger for netvirksomhederne. Det fremgår af elforsyningslovens § 9, at sådanne nødvendige omkostninger enten er PSO-omkostninger eller påhviler de brugere, der modtager virksomhedens ydelser.

Det fremgår endvidere af elforsyningslovens § 9, at det er afgørende for, om omkostningen er en PSO-omkostning omfattet af § 9, stk. 2, hvorvidt pligten til at afholde omkostningen påhviler netvirksomhederne i medfør af den ene eller den anden bestemmelse i elforsyningsloven.

Energitilsynet er af den opfattelse, at netvirksomhedernes generelle omkostninger ved vindmøllers tilslutning til nettet er omfattet af elforsyningslovens § 9, stk. 2. ELFOR er enig heri. Begrundelsen er ELFOR imidlertid ikke enig i. Energitilsynet anfører således, at sådanne generelle omkostninger ikke er PSO-omkostninger, idet ministeren ikke har udnyttet sin myndighed til at bestemme dette, jf. pkt. 42 i Energitilsynets afgørelse af 30. juni 2003. Efter ELFORs opfattelse er det afgørende imidlertid, om den pligt for netvirksomhederne, der generer omkostningen, er fastsat i medfør af en af de i § 9, stk. 1, nr. 2, opregnede bestemmelser, herunder § 68, eller ej. Det afgørende er således, om de pågældende pligter følger af den ene eller den anden bestemmelse i elforsyningsloven.

Såfremt Energiklagenævnet er enig med ELFOR i, at de såkaldte generelle omkostninger i forbindelse med vindmøllernes tilslutning til nettet følger af pligter pålagt netvirksomhederne på grundlag af andre bestemmelser i elforsyningsloven end de i § 9, stk. 1, nr. 2, opregnede, da vil sådanne generelle omkostninger være omfattet af elforsyningslovens § 9, stk. 2, og i så fald finder elforsyningslovens kapitel 10 anvendelse.

2. Elforsyningslovens kapitel 10

Netvirksomhederne har pligt til at iagttage bestemmelserne i elforsyningslovens §§ 69-70 og 73, og der findes ingen hjemmel for ministeren til at undtage herfra.

Af elforsyningsloven fremgår, at prisfastsættelsen skal ske efter rimelige, objektive og ikke-diskriminerende kriterier i forhold til, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til. I lovbemærkningerne til elforsyningslovens § 73 anføres det at:

31. marts 2004

J.nr.: 11-171

Eksp.nr.: 14937

DST

Side 8 af 14

"Bestemmelsen indebærer, at priserne for de kollektive elforsyningsvirksomheders ydelser skal fordeles på køberne af ydelserne efter rimelige, objektive og ikke-diskriminerende kriterier, således at der ikke kan krydssubsidieres til fordel for bestemte kategorier. Dette gælder såvel forbrugerpriser som betaling, som skal ydes af producenter og betaling for netadgang herunder transit."

"Kun i de situationer, hvor det følger af lovens bestemmelser, vil der være tale om, at brugerne ikke selv skal afholde omkostningerne. Dette gælder eksempelvis §§ 67 og § 68. I sådanne tilfælde vil omkostningerne skulle bæres af alle forbrugere inden for et sammenhængende elforsyningsområde, jf. § 9."

Af omtalte lovforarbejder fremgår, at krydssubsidieringsforbuddet i § 73 skal finde anvendelse i alle tilfælde, medmindre der er tale om PSO-omkostninger. Det forudsættes altså, at ELF § 73 finder anvendelse i alle tilfælde omfattet af § 9, stk. 2.

Herved kan det også udledes, at der med ordet "brugere" i elforsyningslovens § 9, stk. 2, sigtes ikke alene til elforbrugere, men også til andre brugere, herunder vindmølleejerne, som køber blandt andet transportydelser af netvirksomhederne.

På baggrund af lovforarbejderne må det således konkluderes, at enten finder elforsyningslovens § 73 anvendelse, eller også vil der være tale om en PSO-omkostning, der er omfattet af elforsyningsloven § 9, stk. 1. Den af Energitilsynet opstillede "mellemform", hvorefter en omkostning kan være omfattet af elforsyningslovens § 9, stk. 2, men alene skulle bæres af elforbrugere i en given netvirksomheds område, er således i strid med elforsyningslovens § 73 og ville føre til betydelige og urimelige prisforskelle mellem elforbrugere i områder, der særligt egner sig til opstilling af vindmøller, sammenholdt med forbrugere i områder uden vindmøller.

3. Fortolkning af vindmøllebekendtgørelsen og elforsyningslovens § 68

Elforsyningslovens § 68 indeholder hjemmel for økonomi- og erhvervsministeren til at fastsætte regler om vindmøllers opstilling og tilslutning til elnettet og i den forbindelse fastsætte regler om fordeling af omkostningerne ved tilslutningen samt fordelingen af omkostninger ved at være tilsluttet elnettet.

31. marts 2004

J.nr.: 11-171

Eksp.nr.: 14937

DST

Side 9 af 14

Såfremt der herved pålægges netvirksomhederne pligter, som medfører omkostninger for netvirksomhederne, vil disse være omfattet af elforsyningslovens § 9, stk. 1, nr. 2.

Ministereren kan som nævnt imidlertid bestemme, at visse eller alle sådanne omkostninger skal bæres af vindmølleejeren selv, og det har ministeren gjort ved vindmøllebekendtgørelsens § 8, stk. 3.

Herved har ministeren udnyttet hjemmelen til at foretage fordeling af omkostningerne mellem netvirksomhederne og vindmøllejerne. Ministeren har derimod ikke hjemmel til at pålægge en pligt efter § 68 og samtidig bestemme, at omkostningen ikke skal være omfattet af elforsyningslovens § 9, stk. 1, nr. 2.

Sammenfattende er det ELFORs opfattelse, at netvirksomhedernes generelle omkostninger i forbindelse med vindmøllers tilslutning til nettet ikke følger af pligter i medfør af § 68 eller øvrige bestemmelser, som omtalt i § 9, stk. 1, nr. 2. Disse omkostninger kan derfor opkræves hos brugerne i medfør af § 9, stk. 2, under iagttagelse af princippet i elforsyningsloven, og ministeren har ikke hjemmel til at bestemme, at dette skal ske på anden måde. Intet tyder efter ELFORs opfattelse heller på, at ministeren skulle have truffet en sådan, uhjemlet, bestemmelse.

[.....]"

31. marts 2004

J.nr.: 11-171

Eksp.nr.: 14937

DST

Side 10 af 14

Bemærkninger til klagen

Energitilsynet henviste ved brev af 6. august 2003 til afgørelsen af 1. juli 2003 og havde ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Voerså Vindmøllelaug I/S gav ved brev af 8. september 2003 udtryk for den opfattelse, at ELFORs fortolkning ikke er i overensstemmelse med elforsyningsloven og vindmøllebekendtgørelsen. Vindmøllelauget mener at elforsyningslovens § 9 klart tilkendegiver omkostningsfordelingen.

Danmarks Vindmølleforening henviste ved brev af 18. september 2003 til Energiklagenævnet til redegørelsen fra Energitilsynet for forholdet mellem vindmøllebekendtgørelsen og elforsyningsloven i notatet af 30. juni 2003 og i brev om afgørelsen dateret 1. juli 2003. Danmarks Vindmølleforening var af den opfattelse, at afgørelsen indeholder en korrekt forståelse af lovgivningen.

Trelde Vindmøllelaug I/S har ved brev af 22. september 2003 henvist til Danmarks Vindmølleforenings brev af 18. september 2003.

Retsgrundlaget

Fra elforsyningsloven – lovebekendtgørelse nr. 151 af 10. marts 2003 med senere ændringer – citeres følgende:

”§ 8. Enhver elforbruger her i landet skal aftage en forholdsmæssig andel af den elektricitet, som netvirksomhederne og de systemansvarlige virksomheder i henhold til lovens kapitel 9 eller regler eller afgørelser i medfør af loven er forpligtet til at aftage. For elektriciteten betales den pris, der følger af loven eller af bestemmelser fastsat efter loven.

Stk. 2. ...

Stk. 3. ...

Stk. 4. Medmindre andet følger af bestemmelsen i stk. 5, skal enhver elforbruger her i landet afholde en forholdsmæssig andel af de kollektive forsyningsvirksomheders nødvendige omkostninger ved at gennemføre de offentlige forpligtelser, som disse er pålagt ifølge denne lov eller anden lovgivning eller regler eller afgørelser i medfør af denne lov, jf. § 9.

Stk. 5. ...

Stk. 6. ...

Stk. 7. ...

[.....]

§ 9. Følgende omkostninger til offentlige forpligtelser skal afholdes af alle elforbrugere inden for et sammenhængende elforsyningssystem:

- 1) Den systemansvarlige virksomheds nødvendige omkostninger til dækning af de opgaver, som denne er pålagt efter bestemmelserne i § 27 a, stk. 1, nr. 2, § 28, stk. 2, nr. 4, § 29, § 30, § 56, § 57, stk. 1, § 58, stk. 3.
- 2) Netvirksomhedernes nødvendige omkostninger til dækning af de opgaver, som disse er pålagt efter bestemmelserne i § 22, stk. 1, nr. 3 og 4, samt stk. 5, § 57, stk. 1, § 67 og § 68.
- 3) Efter økonomi- og erhvervsministerens bestemmelse omkostninger til dækning af etablering af elproduktionsanlæg på havet, jf. § 17, stk. 6.
- 4) Transmissionsvirksomhedernes nødvendige omkostninger til dækning af de opgaver, som disse er pålagt efter bestemmelsen i § 68.

Stk. 2. De kollektive elforsyningsvirksomheders øvrige omkostninger påhviler de brugere, der modtager virksomhedens ydelser og opkræves gennem den enkelte virksomheds tariffer.

Stk. 3. De systemansvarlige virksomheders omkostninger til ydelser efter bestemmelserne i §§ 59 a og 59 b opkræves hos alle danske elforbrugere med samme beløb i forhold til disses totale elforbrug, jf. dog § 8, stk. 6, og § 8 a, stk. 3.

[.....]

§ 68. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om vindmøllers opstilling og tilslutning til elnettet, herunder regler om fordeling af omkostningerne ved nettilslutning og ved at være

31. marts 2004

J.nr.: 11-171

Eksp.nr.: 14937

DST

Side 11 af 14

tilsluttet elnettet. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om vindmøllers konstruktion, installation, indretning og drift samt regler om anerkendelse af certifikater og prøvninger vedrørende disse forhold.

Stk. 2. ...

Stk. 3. ...

Stk. 4. ...

[.....]

Kapitel 10

[.....]

§ 73. De kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse af deres ydelser efter §§ 69-72 skal ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier i forhold til, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til.

31. marts 2004

J.nr.: 11-171

Eksp.nr.: 14937

DST

De ovenfor citerede bestemmelser i elforsyningslovens var – når bortses fra senere ændringer og tilføjelser – at finde i fremsættelsesforslaget til elforsyningsloven af 1999 (L 234 som fremsat den 29. april 1999, Folketingstidende 1998-1999, tillæg A, side 5851-5938). Fra lovforslagets specielle bemærkninger citeres følgende:

”[.....]

Til § 9

Bestemmelsen i § 9, stk. 1, præciserer omfanget af de offentlige forpligtelser, hvis afledte omkostninger skal afholdes af alle elforbrugere inden for et sammenhængende elforsyningssystem. Bestemmelsen er en videreførelse af principperne for afholdelse af omkostninger for offentlige forpligtelser i den gældende lovgivning, men den præcise opregning i § 9 indebærer, at der nu skabes større klarhed om, hvilke omkostninger til offentlige forpligtelser, der betales af alle forbrugere i et sammenhængende elforsyningssystem og hvilke, der betales af brugerne over tarifferne. Omkostninger for kollektive elforsyningsvirksomheder, som ikke er omfattet af stk. 1, opkræves gennem den enkelte virksomheds tariffer og dækkes således af den enkelte virksomheds brugere, jf. bestemmelsen i stk. 2.

[.....]

Til § 68

[.....]

Herudover fastlægger bestemmelsen i stk. 1, at miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om fordeling af omkostninger ved at være tilsluttet til elnettet. Miljø- og energiministeren kan efter denne bestemmelse bl.a. fastsætte regler om, hvilke omkostninger der kan pålægges vindmølleejere i form af abonnementsbetaling.

[.....]

Til § 73

Bestemmelsen indebærer, at priserne for de kollektive elforsyningsvirksomheders ydelser skal fordeles på køberne af ydelserne

efter rimelige, objektive og ikke-diskriminerende kriterier, således at der ikke kan krydssubsidieres til fordel for bestemte kategorier. Dette gælder såvel forbrugerpriser som betaling, som skal ydes af producenter og betaling for netadgang herunder transit.

Forbrugerpriserne skal fastsættes således, at omkostningerne fordeles på forbrugsafhængige og faste takster efter kriterier, som tager hensyn til rimelighed og energieffektivitet. Formålet er, at forbrugerprisen afspejler forskelle i energiforbruget og således kan motivere til øget energibevidsthed.

Kun i de situationer, hvor det følger af lovens bestemmelser, vil der være tale om, at brugerne ikke selv skal afholde omkostningerne. Dette gælder eksempelvis §§ 67 og 68. I sådanne tilfælde vil omkostningerne skulle bæres af alle forbrugere inden for et sammenhængende elforsyningsystem, jf. § 9.

[.....]"

31. marts 2004

J.nr.: 11-171

Eksp.nr.: 14937

DST

Fra vindmøllebekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 331 af 8. maj 2003 som med virkning fra 20. maj 2003 afløste bekendtgørelse nr. 187 af 16. marts 2001 som havde været gældende fra 1. april 2001) som er udstedt med hjemmel i bl.a. elforsyningslovens § 68, citeres følgende:

"§ 8. ...

Stk. 2. ...

Stk. 3. Omkostninger til vedligeholdelse af netvirksomhedens afregningsmåler, til aflæsning af måler og afregning af elektricitet påhviler vindmølleejeren. Det samme gælder omkostninger i forbindelse med kalibrering og udskiftning af afregningsmålere.

Energiklagenævnets bemærkninger

Sådan som Energiklagenævnet har forstået klagen af 22. juli 2003 fra EL-FOR, er den del af Energitilsynets afgørelse om, at tvister om betaling af abonnement forud for vindmøllebekendtgørelsens ikrafttræden den 1. april 2001 må løses af parterne selv, herunder eventuelt indbringes for domstolene, ikke påklaget til nævnet.

Nævnet bemærker, at økonomi- og erhvervsministeren med hjemmel i elforsyningslovens § 68, stk. 1, ved vindmøllebekendtgørelsens § 8, stk. 3, i forbindelse med vindmøllers tilslutning til elnettet nærmere har fastlagt hvilke omkostninger, der kan opkræves hos de enkelte vindmølleejere gennem abonnementsbetaling.

Spørgsmålet for nævnet er herefter fordelingen af de øvrige omkostninger ved, at vindmøller er tilsluttet elnettet – i denne sag benævnt som de generelle omkostninger – og som vindmøllebekendtgørelsen ikke tager stilling til.

Nævnet bemærker, at disse omkostninger som anført af Energitilsynet ikke falder ind under elforsyningslovens § 9, stk. 1, nr. 2, idet økonomi- og erhvervsministeren ikke har udmøntet bemyndigelsen i elforsyningslovens § 68,

stk. 1, til at bestemme at omkostningerne skal betragtes som PSO-omkostninger. Uden at nævnet specifikt har taget stilling til de enkelte poster, som efter netvirksomhedernes opfattelse hører under de generelle omkostninger, er det herefter nævnets opfattelse, at generelle omkostninger ved, at en vindmølle er tilsluttet elnettet, falder ind under elforsyningslovens § 9, stk. 2, således at omkostningerne skal fordeles hos brugerne gennem den enkelte virksomheds tariffer.

Der ligger ikke i § 9, stk. 2, eller i bestemmelsens forarbejder en angivelse af, at der med "brugere" alene - som tilfældet udtrykkeligt er i § 9, stk. 1, og stk. 3 - sigtes på elforbrugerne, eller at tarifieringen af omkostninger omfattet af bestemmelsen ikke skal ske i overensstemmelse med elforsyningslovens kapitel 10, herunder bl.a. principperne i § 73. Nævnet finder videre, at der ikke ud fra en modsætningsslutning fra vindmøllebekendtgørelsens § 8, stk. 3, sammenholdt med elforsyningslovens § 68, stk. 1, er tilstrækkeligt grundlag til at anse elforsyningslovens § 73 og de heri angivne principper for tarifieringen for fraveget.

31. marts 2004

J.nr.: 11-171

Eksp.nr.: 14937

DST

Side 14 af 14

Energiklagenævnets afgørelse

Energitilsynets afgørelser af 1. juli 2003 vedrørende Elforsyningen Sydvestsyssel og Voerså Vindmøllelaug, Galten Elværk Net A/S og Lille Herskind Vindmøllelaug I/S, Thy-Mors Energi A/S og Esben Mortensen samt TRE-FOR Elnet A/S og Trelde Vindmøllelaug I/S ophæves og hjemvises.

Denne afgørelse er truffet i henhold til § 89, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 151 af 10. marts 2003 om elforsyning med senere ændringer.

Afgørelsen kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Afgørelsen er sendt til Energitilsynet, ELFOR, Danmarks Vindmølleforening, Galten Elværk Net A/S, Thy-Mors Energi A/S, TRE-FOR Elnet A/S, Voerså Vindmøllelaug, Lille Herskind Vindmøllelaug I/S og Trelde Vindmøllelaug.

P. N. V.

Christen Boye Jacobsen
Nævnnsformand

/Dennis Sørensen
Fuldmægtig